

На викладача, вчителя, класного керівника, вихователя та куратора групи покладаються такі обов'язки щодо організації роботи з охорони праці в НВЗ:

- несе відповідальність за збереження життя і здоров'я учнів, вихованців і студентів під час навчально-виховного процесу;
- забезпечує проведення навчально-виховного процесу, що регламентується чинними законодавчими та нормативно-правовими актами з охорони праці, безпеки життєдіяльності;
- організовує вивчення вихованцями, учнями, студентами правил і норм з охорони праці, безпеки життєдіяльності;
- проводить інструктажі з вихованцями, учнями, студентами: з охорони праці під час проведення виробничої практики і трудового навчання відповідно до Типового положення; з безпеки життєдіяльності під час проведення навчальних занять, позакласних, позашкільних заходів;
- здійснює контроль за виконанням вихованцями, учнями, студентами правил (інструкцій) з безпеки;
- проводить профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед вихованців, учнів, студентів під час навчально-виховного процесу;
- проводить профілактичну роботу серед вихованців, учнів, студентів, щодо вимог особистої безпеки у побуті (дії у надзвичайних ситуаціях, дорожній рух, участь у масових заходах, перебування в громадських місцях, об'єктах мережі торгівлі тощо);
- терміново повідомляє керівника та службу охорони праці, безпеки життєдіяльності НВЗ про кожний нещасний випадок, що трапився з вихованцем, учнем, студентом, організовує надання першої долікарської допомоги потерпілому, викликає медпрацівника;
- бере участь у розслідуванні та здійсненні заходів щодо усунення причин, що призвели до нещасного випадку.

Завідувач кабінетом, лабораторією, майстернею, навчально-виробничою майстернею, майстер виробничого навчання несе безпосередню відповідальність за безпечний стан робочих місць, обладнання, приладів, інструментів, інвентарю тощо.

Посадові особи несуть безпосередню відповідальність за порушення зазначених вимог до обов'язків щодо організації роботи з охорони праці в НВЗ.

ОХОРОНА ПРАЦІ ЯК ГАЛУЗЬ НАУКИ

*Заєць О. Г.
м. Полтава*

Анотація. Подана стаття містить в собі інформацію про сферу дій закону, державну політику охорони праці, визначення, поняття і терміни.

Ключові слова: Охорона праці, роботодавець, працівник, Конституція України, принципи галузі охорони.

Багато з нас ніколи не замислювались над тим, яка складна і заплутана система охорони праці, тому що вона має багато нюансів та різних виключень в тій чи іншій ситуації на роботі.

Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності. Кожен з нас знає, що в бізнесі завжди є працівник і роботодавець,

без них взагалі не змогла б існувати сама вся ця структура. Роботодавець – власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган, незалежно від форм власності, виду діяльності, господарювання, і фізична особа, яка використовує найману працю. Працівник – особа, яка працює на підприємстві, в організації, установі та виконує обов'язки або функції згідно з трудовим договором (контрактом). Як роботодавець так і працівник обов'язково мають знати свої права на робочому місці, адже як ми з вами знаємо, що незнання закону не звільняє від відповідальності, тому як для працівника так і для роботодавця знання законів (на мою думку) є обов'язковим.

Сфера дії Закону. Дія цього Закону поширюється на всіх юридичних та фізичних осіб, які відповідно до законодавства використовують найману працю, та на всіх працюючих. Цей закон був укладений Конституцією України 1971 року, а 1993 року була прийнята нова редакція. Конституція України – основний закон держави України. Ухвалений 28 червня 1996 року на 5-й сесії Верховної Ради України 2-го скликання.[1] Конституція України набрала чинності з дня її прийняття. На згадку про прийняття Конституції в Україні щорічно святкується державне свято – День Конституції України. Законодавство про охорону праці складається з цього Закону, Кодексу законів про працю України, Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені законодавством України про охорону праці, застосовуються норми міжнародного договору.

Державна політика в галузі охорони праці базується на принципах:

- пріоритету життя і здоров'я працівників, повної відповідальності роботодавця за створення належних, безпечних і здорових умов праці;
- підвищення рівня промислової безпеки шляхом забезпечення суцільного технічного контролю за станом виробництв, технологій та продукції, а також сприяння підприємствам у створенні безпечних та нешкідливих умов праці;
- комплексного розв'язання завдань охорони праці на основі загальнодержавної, галузевих, регіональних програм з цього питання та з урахуванням інших напрямів економічної і соціальної політики, досягнень в галузі науки і техніки та охорони довкілля;
- соціального захисту працівників, повного відшкодування шкоди особам, які потерпіли від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань;
- встановлення єдиних вимог з охорони праці для всіх підприємств та суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності та видів діяльності;
- адаптації трудових процесів до можливостей працівника з урахуванням його здоров'я та психологічного стану;
- використання економічних методів управління охороною праці, участі держави у фінансуванні заходів щодо охорони праці, залучення добровільних внесків та інших надходжень на ці цілі, отримання яких не суперечить законодавству;
- інформування населення, проведення навчання, професійної підготовки і підвищення кваліфікації працівників з питань охорони праці;
- забезпечення координації діяльності органів державної влади, установ, організацій, об'єднань громадян, що розв'язують проблеми охорони здоров'я, гігієни та безпеки праці, а також співробітництва і проведення консультацій між роботодавцями та працівниками (їх представниками), між усіма соціальними групами під час прийняття рішень з охорони праці на місцевому та державному рівнях;
- використання світового досвіду організації роботи щодо поліпшення умов і

підвищення безпеки праці на основі міжнародного співробітництва.

Отже, зважаючи на всі перераховані нюанси та принципи, можемо зробити висновок, що кожна людина має бути обізнаною в своїй робочій сфері.

Список використаної літератури

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
2. <https://zakon.help/law/2694-XII/edition20.01.2018>
3. <https://uk.wikipedia.org/wiki>
4. Конституція України «Загальні положення».

СОЦІАЛЬНА НЕБЕЗПЕКА: АЛКОГОЛЬ, ТЮТЮНОПАЛІННЯ

Федосенко А.В.

м. Полтава

*Людина часто сама собі найлютіший ворог.
(Цицерон)*

Проблема тютюнопаління і алкоголізму залишається актуальною та важливою. Зараз споживання тютюну і спиртних напоїв у світі характеризується величезними цифрами. Особливо велика кількість курців та тих, хто вживає алкоголь у молодіжному середовищі. Від цих шкідливих звичок страждає все суспільство, але, в першу чергу, під загрозою підрастаюче покоління: діти, підлітки, молодь, а також здоров'я майбутніх матерів. Адже алкоголь та нікотин активно впливають на несформований організм, поступово руйнуючи його. При систематичному вживанні алкоголю розвивається небезпечна хвороба – алкоголізм. Вона не тільки небезпечна для здоров'я людини, але і, практично, невиліковна. Це негативне явище завдає великої шкоди суспільству, його культурним, матеріальним і духовним цінностям. Паління, поряд з надмірним вживанням алкоголю, є складовими факторів ризику, що сприяють розвитку цілого ряду хронічних захворювань серця, судин, легенів, органів травлення, онкологічної патології, а також є потужним фактором високої смертності українців, особливо чоловіків.

З початком ХХ століття в повсякденне життя увійшли міцні алкогольні напої: віскі, горілка і т.п. Зі збільшенням кількості населення і поліпшенням якості життя алкоголь почав займати все більше місце в житті людей. Алкоголізм є причиною 4% всіх смертей у світі. На планеті налічується близько 140 мільйонів людей, які страждають від алкогольної залежності та потребують спеціального лікування. Україна посідає одне з перших місць у світі за кількістю вжитого алкоголю (15 літрів спирту в рік на особу). В Україні налічується близько 1 мільйона людей, які страждають від алкогольної залежності. 400 тисяч людей, що вмирають щорічно в Україні, гинуть через шкідливі звички, зокрема, через надмірне вживання алкоголю. Згідно з дослідженнями Всесвітньої організації здоров'я, 20% українців вживають алкоголь в кількості, що набагато перевищує норму. Нормою ж вважається вживання до 2 літрів спирту в рік. Зловживання алкоголем, яке призводить до формування залежності, починається ще в ранньому віці, а до 18 років стає повсякденною нормою. Пік вживання алкоголю припадає на осіб віком від 18 до 28 років. Більшість українців починають вживати алкоголь до 13 років. Відповідно до Всеєвропейського опитування молоді про вживання алкоголю і наркотичних речовин, близько 87% школярів в Україні хоча б раз вживали алкогольні напої, а понад 26% – вживають алкоголь кілька разів на місяць. Всесвітня організація здоров'я називає ще більш сумну статистику: 57% дітей у віці до 13 років вживають алкоголь, 40% молодих людей у віці від 14 до 18 років систематично п'ють, і їм уже необхідна реабілітація і спеціальне лікування [2].